

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE
KLASA: 223-06/23-01/50
URBROJ: 514-07-03-01/01-23-02
Zagreb, 30. listopada 2023.

HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA
ZAGREB

07 -11- 2023

Broj: 9620-2023-3

HRVATSKA ODVJETNIČKA
KOMORA

10 000 Zagreb, Koturaška cesta 53/II

**PREDMET: Hrvatska odvjetnička komora - pribavljanje podataka iz državnih matica
- odgovor, daje se**

Veza: Broj: 9620-2023-2 od 3. listopada 2023.

U odnosu na vaš upit vezano uz pribavljanje isprava iz državnih matica za članove Hrvatske odvjetničke komore samo na temelju naloga ili upute suda, u nastavku se daje sljedeći odgovor:

Državne matice i isprave koje se izdaju iz državnih matica sadrže osobne podatke te su kao takva kategorija podataka/informacija zaštićeni posebnim propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka. Naime, Zakonom o državnim maticama („Narodne novine“, broj 96/93., 76/13., 98/19. i 132/22.) u članku 1. propisano je da su državne matice evidencije o osobnim stanjima građana u koje se upisuju činjenice rođenja, sklapanja braka i smrti i drugi podaci o tim činjenicama utvrđeni zakonom. Stavkom 1. člankom 2. istog Zakona propisano je da su državne matice, izvaci iz državnih matica i potvrde koje se daju na temelju državnih matica javne isprave. Nadalje, stavkom 2. člankom 5. Zakona o državnim maticama propisano je da se državne matice vode u elektroničkom obliku te da se na obradu podataka primjenjuju propisi kojima se uređuje zaštita osobnih podataka i informacijska sigurnost.

Recitalom 1. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), definirana je zaštita pojedinca s obzirom na obradu osobnih podataka kao temeljno pravo, a člankom 8. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja“) te člankom 16. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) utvrđuje se da svatko ima pravo na zaštitu svojih osobnih podataka. Recitalom 39. Uredbe propisano je da svaka obrada osobnih podataka trebala bi biti zakonita i poštena.

Nadalje, člankom 5. Uredbe propisana su načela obrade osobnih podataka. Prema točki 1. ovog članka osobni podaci moraju biti zakonito, pošteno i transparentno obrađivani s obzirom na ispitanika kao i primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe u koje se obrađuju („smanjenje količine podataka“).

n9hOS7n76kiavYTFMR2DMA

Izdavanje isprava iz državnih matica propisano je člankom 42. Zakona o državnim maticama, a člankom 43. istog Zakona propisano je kome se izdaju izvaci iz državnih matica i potvrde o pojedinim činjenicama. Prema članku 43. navedenog Zakona, izvaci iz državnih matica i potvrde o pojedinim podacima ili o pojedinim činjenicama upisanim u državne matice izdaju se na zahtjev osoba koje imaju pravni interes. Postojanje pravnog interesa podnositelja zahtjeva za izdavanje isprava iz državnih matica dužan je utvrditi matičar. Pravni interes prije svega imaju osobe na koje se podaci upisani u državne matice odnose, zatim uži članovi obitelji, posvojitelj ili skrbnik te druge osobe koje odgovarajućim ispravama dokažu svoj pravni interes (primjerice, na temelju punomoći osobe na koju se podaci odnose).

Odvjetnik može zahtijevati izdavanje isprava iz državnih matica za svoje klijente ili treće osobe, ali uz zahtjev, sukladno Zakonu o državnim maticama, treba priložiti dokaz o svom pravnom interesu, a matičar za svaki pojedinačni slučaj utvrđuje je li pravni interes dokazan.

Dakle, odvjetnik za svog klijenta na temelju punomoći može zatražiti isprave iz državnih matica. Međutim, kad se radi o ispravama iz državnih matica za treće osobe odnosno osobe koje nisu njegovi klijenti, potrebno je dokazati pravni interes. U tom slučaju pravni interes može biti nalog suda za pribavljanje odgovarajuće isprave. S aspekta zaštite osobnih podataka, odvjetnik će teško moći dokazati pravni interes za pribavljanje isprave iz državnih matica za treću osobu ako nema naloga ili upute suda.

Dodatno se napominje kako se odvjetnicima, imajući u vidu odredbu članka 14. Zakona o odvjetništvu („Narodne novine“, broj 9/94., 117/08., 50/09., 75/09., 18/11. i 126/21) može udovoljiti na način da se za treću osobu daju točno određeni kvalificirani podaci upisani u državne matice, koji su im nužno potrebni u obavljanju odvjetničke službe u konkretnom predmetu. O pojedinačnim podacima upisanim u državne matice (primjerice: promjena prezimena i datum promjene) matičar može, sukladno članku 159. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09. i 110/21.), izdati potvrdu o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija. Dakle, odvjetnici mogu u matičnom uredu, pozivajući se na članak 14. Zakona o odvjetništvu, za treće osobe zatražiti isključivo kvalificirane informacije upisane u državne matice, ako su im te informacije nužno potrebne za obavljanje njihove službe, bez da zahtijevaju izdavanje isprava iz državnih matica. Naime, isprave iz državnih matica sadrže veći set podataka nego što je potrebno odvjetniku u obavljanju službe u konkretnim predmetima. Budući da potvrde iz članka 159. Zakona o općem upravnom postupku predstavljaju javne isprave, mogu se koristiti na isti način kao i isprave iz državnih matica.

Zaključno, a vezano uz izdavanje isprava iz državnih matica za treće osobe, dosadašnja sudska praksa potvrdila je pravilnost postupanja kad se radi o izdavanju isprava iz državnih matica za treće osobe.

n9hOS7n76kiavYTFMR2DMA